

Авторска справка за приносния характер на трудовете

за участие в конкурс за „Доцент“ по Направление 3.8 Икономика
(Икономика и управление по отрасли – Енергетика)

ас. д-р Атанас Димитров Георгиев

Настоящата справка се състои от две части:

I Авторска справка за приносния характер на трудовете, изисквана според Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ (Заявление-образец в края на Правилника);

II Резюмета на трудовете съгласно с Чл. 27. (1) от Закона за развитието на академичния състав в Република България.

Справката включва резюмета на следните научни трудове:

- 1 самостоятелна монография;
- 1 учебно помагало;
- 2 глави в колективни монографии;
- 2 студии;
- 10 статии в специализирани научни издания с редколегия;
- 7 статии в научни издания без редколегия.

I АВТОРСКА СПРАВКА ЗА ПРИНОСНИЯ ХАРАКТЕР НА ТРУДОВЕТЕ

Публикациите, свързани с настоящия конкурс, могат да се разделят на четири групи:

- 1) Трудове, в които се изследва темата за институционална независимост на регулаторните агенции в енергетиката. В част от тези публикации се съдържат претенции за теоретични приноси към методологията за определяне на критериите за институционална независимост на енергийните регулаторни агенции. Това са публикациите NN 2.1., 4.2. 5.7., 5.9., 6.5., 6.6.
- 2) Трудове, в които се изследва темата Икономика на енергийните ресурси (NN 1.1., 2.1., 3.1., 5.3., 5.7).
- 3) Трудове, в които се разглеждат ефектите от европейските енергийни политики върху националната енергийна политика на Република България и възможните подходи и резултати от уеднаквяването на политиките в ЕС и България (NN 5.1., 5.4., 5.5., 5.8., 6.3.)
- 4) Трудове, посветени на актуални проблеми и решения за електроенергийния пазар в Република България (NN 3.2., 4.1., 5.2., 5.6., 5.10., 6.1., 6.2., 6.4., 6.7.).

Група 1.

а) Изследване на институционалната независимост на регулаторните агенции в енергетиката

В публикациите NN 2.1., 4.2. 5.7., 5.9., 6.5., 6.6. се изследват критериите за институционална независимост, формирани от други изследователи по темата. В публикация 2.1. е разгледана подробно икономическата теория, свързана с регулирането на естествени монополи, европейското законодателство, свързано с регулирането на естествено-монополни услуги, както и българското законодателство и нормативна уредба. Разглеждат се конкретни казуси и решения на Комисията за енергийно и водно регулиране. В останалите публикации са представени основните аспекти регулаторната независимост и двете нейни основни разновидности: де юре (формална) и де факто (неформална) независимост. Анализирани са основните аспекти на независимостта: независимост от политици на изборни длъжности; независимост от регулираните компании; независимост в процеса на вземане на решения.

б) Видоизменена методология за качествена оценка на формалната и неформалната независимост на регулаторните агенции в енергетиката

В публикациите 2.1., 4.2. и 5.9. се проучват възможностите за създаване на функционално пълна система с практически мерки за повишаване степента на независимост на националния енергиен регулатор в Република България – Комисията за енергийно и водно регулиране. Чрез нова методология е направена качествена оценка на формалната и неформалната независимост на българския енергиен регулатор КЕВР по отношение на отрасъл електроенергетика. Чрез изследване на мнението на представители на професионалната общност в енергетиката е обоснована тезата, че неформалната независимост на енергийния регулатор в България не е достатъчна и трябва да бъде подобрена. Обобщени са предложения за мерки, които да допринесат за по-голяма институционална независимост на българската регулаторна агенция КЕВР.

Група 2.

а) Изследване на икономическите стимули за добив (производство) и потребление на енергия.

В публикация 1.1. са изследвани веригата на добавена стойност в енергетиката, стимулите за потребители и производители при производството и потреблението на енергийни продукти, както и регулирането на отношенията в отрасъл енергетика. Използвани са множество научни и някои популярни източници. В първата част са разгледани въвеждащите концепции за икономиката на енергийните ресурси – основни понятия, свързани с Икономиката на енергийните ресурси, терминология, ограничения на изследването; представяне на енергийните баланси като инструмент за анализи и прогнози; класификацията на енергийните ресурси. Втората част от изложението представя бизнес аспектите на енергийната икономика, свързани с конкурентоспособността на индустрията, както и темата за естествените монополи и регулирането в енергетиката. Представена е и идеята за Енергиен съюз в Европа. Третата част от монографията разглежда историческото развитие и актуалните предизвикателства пред електроенергийния отрасъл на България, поставя акцент върху предизвикателствата на ВЕИ и представя интелигентните мрежи и тяхното място в съвременната енергетика. Последната част от изложението е посветена на природния газ. В нея са анализирани сигурността на доставките

на природен газ за България и свързаните с нея предизвикателства, възможностите и предизвикателствата, свързани с развитието на т.нар. Южен газов коридор, както и икономическите ефекти от евентуалното добиване на шистов газ в България, Румъния и Украйна. Някои от тези теми са разгледани и в някои глави от публикация 2.1.

б) Ефекти от промяната на икономическите стимули върху някои подотрасли на енергетиката

В публикация 3.1. е представен анализ на пазара на природен газ с акцент върху развитието на шистовия газ в България, Румъния и Украйна. Анализът включва данни за геоложките особености на региона, сравнителен анализ за историческите и политическите аспекти, актуални данни за енергийните баланси на трите държави, данни за влиянието на енергийните ресурси върху макроикономическите показатели на трите държави, както и аспекти на сигурността на енергийните доставки.

В публикация 5.3. са разгледани ефектите от промяната в икономическите стимули за ядрената енергетика. Докладът представя актуалните регулаторни предизвикателства пред ядрената енергетика в Европейския съюз и в частност в България в условията на либерализиращ се електроенергиен пазар при едновременно прилагане на политики за намаляване на климатичните промени и насърчаване на нисковъглеродно електропроизводство. Представени са някои от схемите за подкрепа на ядрени енергийни мощности в ЕС, както и схеми за подкрепа на възобновяеми енергийни източници. Особено внимание е отделено на схемата за подкрепа „Договори за разлика“, използвана във Великобритания за подкрепа на ядрени и други нисковъглеродни електропроизводители. Анализирани са положителните и отрицателните страни на този тип подкрепа за нисковъглеродни мощности и са представени резултатите от работата на схемата във Великобритания. Извършен е сравнителен анализ на схемите за подкрепа и са дадени предложения за промяна на регулаторната и законодателна рамка в Република България.

Темата за индустриалното потребление на енергия и стимулите към индустриалните енергийни консуматори е разгледана в публикация 5.7. Докладът разглежда енергийните баланси на Европейския съюз и Република България с акцент върху конкурентоспособността на индустриалните потребители на енергийни ресурси. Представен е анализ на актуалните дисбаланси в енергийната политика на ЕС и Република България, които застрашават конкурентоспособността на българската индустрия, особено на предприятията с енергоинтензивно и въглеродноинтензивно производство. Представени са данни за мястото на Република България сред останалите страни-членки на ЕС по отношение на дял на енергийните ресурси в платежния баланс, въглеродна интензивност на икономиката и енергийна интензивност на индустрията. Направени са изводи за основните предизвикателства пред индустриалните енергийни консуматори и са дадени предложения за подобряване на националните и европейските енергийни политики в посока повишаване на конкурентоспособността на индустриалните компании.

Група 3.

а) Европейски енергийни политики и ефекти върху националната енергийна политика на България

В публикации 5.1., 5.4. и 5.5. е представена Стратегията за Енергиен съюз, обявена от Европейската комисия през 2015 г., както и актуалните предизвикателства пред България,

свързани с прилагането на новите енергийни политики в Европейския съюз. Анализирани са предпоставките за формиране на общата политика на Енергийния съюз, Особено внимание е отделено на т.нар. „островни национални енергийни пазари“ в ЕС, сред които е и българският пазар на електроенергия и природен газ. Публикациите от тази група представят за първи път в България анализ от подобен тип.

б) Очаквани ефекти от уеднаквяването на енергийните политики в ЕС и България

В публикациите 5.1., 5.4. и 5.5. са обобщени мнения на други изследователи по темата и са дадени конкретни препоръки за формиране на бъдещата енергийна политика на Република България. Разгледани са различни възможности за интегриране на стратегията за Енергиен съюз в българската енергийна политика и са дефинирани конкретни предложения за изменение на националното законодателство, регулаторната рамка и енергийната стратегия на страната.

в) Интегриране на ВЕИ в българския електроенергиен пазар

В публикациите 5.8 и 6.3., както и частично в други публикации (3.2., 6.1. и 6.5.) е представено актуалното състояние на европейските и българските политики за подкрепа развитието на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) като част от процеса по изпълнение на националните задължения съгласно Директива 2009/28/ЕС. Анализирани са икономическият ефект от избрания модел за подкрепа на ВЕИ в България чрез т.нар. „преференциални цени“ и дългосрочни договори за изкупуване на произведената от възобновяеми източници електроенергия. В публикация 5.8. е представена алтернативна схема за подкрепа на ВЕИ в Румъния чрез т.нар. „търгуеми зелени сертификати“. Анализирани са предимствата и недостатъците на използваните в България и Румъния схеми за подкрепа на ВЕИ, представени са резултати от двата национални пазара и са дадени препоръки за подобряване на схемите за подкрепа в България, както и за уеднаквяване на политиките за подкрепа на ВЕИ в Европейския съюз.

В публикация 6.3. са анализирани прогнозите за развитие на пазара на ВЕИ в периода 2008-2014 г., както и реалните резултати, постигнати в европейските икономики. Анализирани са причините за разминаването между прогнозите за развитие на ВЕИ и реално постигнатите резултати. Предложени са възможни решения за коригиране на политиките за насърчаване на ВЕИ както в България, така и за ЕС като цяло.

Група 4

В трудовете с NN 3.2., 4.1., 5.2., 5.6., 5.10., 6.1., 6.2., 6.4., 6.7. са представени различни предизвикателства за електроенергийния пазар в България и са предложени различни подходи за преодоляване на дисбалансите в националния електроенергиен пазар.

а) Дисбаланси в българския електроенергиен отрасъл

В публикация 3.2. са анализирани събитията от периода 2004-2015 г. и икономическите и политическите ефекти от взетите решения в отрасъла през XXI в. Дефинирани са основните предизвикателства за следващите години и са предложени мерки за решаването им.

В публикация 5.2. се анализира състоянието на регулирането в Република България, дефинирани са конкретните предизвикателства пред регулирания и либерализирания сегмент

на българския електроенергиен пазар, направена са оценка за независимостта на регулаторната комисия, както и препоръки за конкретни действия за балансиране на отрасъла и интеграцията му в единния европейски електроенергиен пазар.

В публикация 5.б. е отделено специално внимание на влиянието на дългосрочните договори за изкупуване на електроенергия от конвенционални и възобновяеми енергийни източници върху баланса на приходите и разходите в регулирания и либерализирания сегмент на пазара.

В публикациите 6.1., 6.2., 6.4. и 6.7. е анализирано развитието на електроенергийния пазар в България. Анализирани са причините за забавянето на процесите, както и начините за ускоряване на процеса по отваряне на електроенергийния пазар в страната. В допълнение, са анализирани и регионалните аспекти на либерализацията на електроенергийния пазар в България. Анализирани са социално-икономическите въздействия от приемането на Енергийната стратегия на Република България, Стратегията за управление на отработило ядрено гориво и радиоактивни отпадъци до 2030 г., приетия през 2011 г. нов Закон за енергията от възобновяеми източници (заменил Закона за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогорива), промените в секторния Закон за енергетиката и промени в други нормативни актове.

б) Информационни потребности на участниците в електроенергийния пазар при либерализацията на отношенията в него

В публикация 4.1. са изследвани предизвикателствата, свързани с либерализацията на електроенергийния пазар по отношение на информационните потребности при този процес. Анализирани е ролята на Комисията за енергийно и водно регулиране по отношение на комуникационните дейности, свързани с процеса на либерализация, както и множество добри практики от страни-членки на Европейския съюз. Предложено е предприемането на набор от специфични дейности от страна на КЕВР за подобряване на информираността на домакинствата относно техните права и задължения в либерализиран електроенергиен пазар.

В публикация 5.10. са представени актуалните предизвикателства пред мениджърите и служителите в инфраструктурните, енергийни и ютилити компании във връзка с динамичното развитие на тези отрасли. Специално внимание е отделено на предизвикателствата, свързани с либерализацията на енергийните пазари и новите изисквания както към историческите доставчици на енергийни и ютилити услуги, така и към служителите в тези компании.

II РЕЗЮМЕТА НА ТРУДОВЕТЕ

1. Монография

1.1. Георгиев Ат. (2016) „Икономика на енергийните ресурси“, Издателство „Св. Климент Охридски – Стопански факултет“, ISBN 978-954-9399-42-4 (184 стр.).

Монографията разглежда темата „Икономика на енергийните ресурси“ в 12 глави. Книгата може да бъде ползвана от студенти и преподаватели в бакалавърски и магистърски програми по икономика и стопанско управление, геолого-географски и инженерни науки, публична администрация и комуникации, както и за по-широк кръг читатели, които искат да научат повече за тази тема.

В първата част, в Глава 1., Глава 2. и Глава 3. са разгледани въвеждащите концепции за икономиката на енергийните ресурси – основни понятия, свързани с Икономиката на енергийните ресурси, терминология, ограничения на изследването; представяне на енергийните баланси като инструмент за анализи и прогнози; класификацията на енергийните ресурси.

Втората част от изложението – Глава 4., Глава 5. и Глава 6., представя бизнес аспектите на енергийната икономика, свързани с конкурентоспособността на индустрията, както и темата за естествените монополи и регулирането в енергетиката. Представена е и идеята за Енергиен съюз в Европа.

Третата част от монографията разглежда историческото развитие и актуалните предизвикателства пред електроенергийния отрасъл на България (Глава 7.), поставя акцент върху предизвикателствата на ВЕИ (Глава 8.) и представя интелигентните мрежи и тяхното място в съвременната енергетика (Глава 9.).

Последната част от изложението е посветена на природния газ. В нея са анализирани сигурността на доставките на природен газ за България и свързаните с нея предизвикателства (Глава 10.), възможностите и предизвикателствата, свързани с развитието на т.нар. Южен газов коридор (Глава 11.), както и икономическите ефекти от евентуалното добиване на шистов газ в България, Румъния и Украйна (Глава 12.).

2. Учебно помагало

2.1. Георгиев Ат. (2014) „Регулирани услуги, пазари и ценообразуване, Издателство „Св. Климент Охридски – Стопански факултет“, ISBN 978-954-9399-22-6 (120 стр.).

Книгата съдържа лекциите по дисциплината „Регулирани услуги, пазари и ценообразуване“, преподавани на студентите от магистърската програма „Икономика и управление в енергетиката, инфраструктурата и комуналните услуги“ в Стопанския факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Изданието може да е интересно и полезно за по-широк кръг читатели, които искат да научат повече за българските сектори инфраструктура, енергетика и ютилитис.

Съдържанието на тази книга се базира както на теорията, така и на практиката. Използвани са и научни, и популярни източници. Значително присъствие има и личното мнение на автора по разглежданите въпроси.

Изложението е организирано в 15 глави, отговарящи на темите в учебната програма на дисциплината „Регулирани услуги, пазари и ценообразуване“. Разгледани са подробно икономическата теория, свързана с регулирането на естествени монополи, европейското законодателство, свързано с регулирането на естествено-монополни услуги, и българското законодателство и нормативна уредба. Разглеждат се конкретни казуси и решения на Комисията за енергийно и водно регулиране. Всяка от 15-те глави е придружена от въпроси за самоподготовка.

3. Глава в монография

3.1. Georgiev A. (2016) “Shale and Eastern Europe – Bulgaria, Romania, and Ukraine”, in Yongsheng Wang and William E. Hefley, eds., The Global Impact of Unconventional Shale Gas

Development: Economics, Policy and Interdependence" ISBN 978-3-319-31678-9, <http://www.springer.com/us/book/9783319316789>, Springer International Publishing.

Публикацията е глава от колективна монография със заглавие „Глобално въздействие на развитието на неконвенционалния шистов газ: икономика, политика и взаимозависимост“. Колективната монография се състои от 10 глави, в които са представени изследвания за развитието на шистовия газ, като са дискутирани ключовите промени, свързани с енергийното портфолио и сигурността на доставките в различни страни по света

Главата „Шистов газ и Източна Европа – България, Румъния и Украйна“ представя анализ на ситуацията в трите страни. Те са идентифицирани като потенциален бъдещ пазар с развитие на този енергиен ресурс. Анализът включва не само данни за геоложките особености на региона, но и сравнителен анализ за историческите и политическите аспекти на темата. Представени и анализирани са актуални данни за енергийните баланси на трите държави, за влиянието на енергийните ресурси върху макроикономическите им показатели, както и за сигурността на енергийните доставки. Един от основните изводи на автора е, че за развитие на шистовия газ в трите разглеждани държави са необходими не само чуждестранни инвестиции, но и осигуряване на баланс по отношение на регионалните политически, законови и социални предизвикателства.

3.2. Георгиев Ат. (2015) „Анатомия на кризата“, глава „Разместване на пластове в енергетиката“, стр. 129-139, ISBN 978-954-8624-45-9, Научен редактор: Хаджинеделчева К., Съставители: Ганев П., Св. Костадинова, Институт за пазарна икономика, София.

Публикацията е глава от колективната монография „Анатомия на кризата“, която е своеобразно продължение на известната публикация на Института за пазарна икономика „Анатомия на прехода“ от 2004 г. Книгата дава трезва оценка за поврата в стопанския живот в България след 2009 г.

В главата, посветена на българската енергетика, са анализирани както събитията от периода 2004-2015 г., така и икономическите и политическите ефекти от взетите решения в отрасъла през XXI в. Дефинирани са основните предизвикателства пред отрасъла за следващите години и са предложени мерки за решаването им.

4. Студии

4.1. Георгиев Ат., М. Кръстева (2015) Провеждане на информационна кампания за пълната либерализация на електроенергийния пазар в България, Сборник докторантски трудове - Четвърта част, ред. Николов Ал., А. Бънкова, Ат. Георгиев, Н. Нетов, Л. Иванов, Алб. Антонова, издателство: СУ "Св. Климент Охридски", стр.80-104, ISBN 978-954-9399-32-5.

Студията в съавторство с Мария Кръстева (дипломант от магистърската програма „Икономика и управление в енергетиката, инфраструктурата и комуналните услуги“) е продължение на изследване, започнало при подготовката на дипломна работа.

В студията авторите изследват предизвикателствата, свързани с либерализацията на електроенергийния пазар по отношение на информационните потребности при този процес. Авторите анализират ролята на Комисията за енергийно и водно регулиране по отношение на комуникационните дейности, свързани с процеса на либерализация, както и множество добри практики от страни-членки на Европейския съюз. Авторите предлагат предприемането на

набор от специфични дейности от страна на КЕВР за подобряване на информираността на домакинствата относно техните права и задължения в либерализиран електроенергиен пазар.

4.2. Георгиев Ат. (2013) Методики за измерване степента на независимост на енергийните регулаторни агенции, Сборник докторантски трудове - първа част, ред. Николов Ал., Алб. Антонова, Е. Николова, издателство: СУ "Св. Климент Охридски", стр.96-118, ISBN 978-954-9399-19-6.

Основната цел на тази студия е да проучи възможностите за създаване на функционално пълна система с практически мерки за повишаване степента на независимост на националния енергиен регулатор в Република България – Комисията за енергийно и водно регулиране. В студията е направен преглед на теоретичните разработки по темата в специализираната литература, както и преглед на изследователските методи за качествени оценки на независимостта на енергийните регулаторни агенции.

Студията представя основните аспекти регулаторната независимост и двете нейни основни разновидности: де юре (формална) и де факто (неформална) независимост. Анализирани са основните аспекти на независимостта: независимост от политици на изборни длъжности; независимост от регулираните компании; независимост в процеса на вземане на решения. Представена е и количествена оценка на формалната независимост на Комисията за енергийно и водно регулиране в България, базирана на методологии от други изследователи.

5. Статии в специализирани научни издания с рядколегия

5.1. Georgiev A. (2016) Opportunities for Bulgaria according to the Energy Union strategy, Energy Diplomacy. Foreign Affairs Research Papers, eds. Matev L., издателство: Bulgarian Diplomatic Institute, Ministry of Foreign Affairs, 2016, стр.75-83, ISBN 978-619-7200-07-2

Статията представя Стратегията за Енергиен съюз, обявена от Европейската комисия през 2015 г., както и актуалните предизвикателства пред България, свързани с прилагането на новите енергийни политики в Европейския съюз. Анализирани са предпоставките за формиране на общата политика на Енергийния съюз, обобщени са мнения на други изследователи по темата и са дадени конкретни препоръки за формиране на бъдещата енергийна политика на Република България. Особено внимание е отделено на т.нар. „островни национални енергийни пазари“ в ЕС, сред които е и българският пазар на електроенергия и природен газ.

Тази статия надгражда върху предишни публикации на автора по темата в други издания, но също така представя за първи път в България анализ от подобен тип.

5.2. Georgiev A. (2015) Bulgaria – the Island of Non-Liberalization, ICER Chronicle, том:3, 2015, стр.30-34.

Статията анализира актуалните предизвикателства пред българския електроенергиен пазар в светлината на процесите по либерализация, формиране на нисковъглеродни политики и политики за сигурност на енергийните доставки. В статията са представени статистически данни за електроенергийния пазар в България, законодателните особености на отрасъла в страната, договорните отношения между обществения доставчик, крайните снабдителите и производителите на субсидирана електроенергия, както и ролята на Комисията за енергийно и водно регулиране.

Анализът включва преглед на състоянието на регулирането в Република България, дефиниране на конкретните предизвикателства пред регулирания и либерализирания сегмент на българския електроенергиен пазар, оценка за независимостта на регулаторната комисия, както и препоръки за конкретни действия за балансиране на отрасъла и интеграцията му в единния европейски електроенергиен пазар.

5.3. Georgiev A. (2015) Regulatory Challenges for Nuclear Energy in Liberalized Electricity Markets, BgNS Transactions, том:20, брой:2, 2015, стр.92-95, 1310–8727, Ref , IF/IR.

Докладът представя актуалните регулаторни предизвикателства пред ядрената енергетика в Европейския съюз и в частност в България в условията на либерализиращ се електроенергиен пазар при едновременно прилагане на политики за намаляване на климатичните промени и насърчаване на нисковъглеродно електропроизводство. Представени са някои от схемите за подкрепа на ядрени енергийни мощности в ЕС, както и схеми за подкрепа на възобновяеми енергийни източници. Особено внимание е отделено на схемата за подкрепа „Договори за разлика“, използвана във Великобритания за подкрепа на ядрени и други нисковъглеродни електропроизводители. Анализирани са положителните и отрицателните страни на този тип подкрепа за нисковъглеродни мощности и са представени резултатите от работата на схемата във Великобритания.

Извършен е сравнителен анализ на схемите за подкрепа и са дадени предложения за промяна на регулаторната и законодателна рамка в Република България.

5.4. Георгиев Ат. (2015) Новите възможности за България според Стратегията за Енергиен съюз (част 1), Общество и право, брой:6, 2015, стр.77-86, ISSN 0204-85-23.

Статията представя Стратегията за Енергиен съюз, обявена от Европейската комисия през 2015 г., както и актуалните предизвикателства пред България, свързани с прилагането на новите енергийни политики в Европейския съюз. Анализирани са предпоставките за формиране на общата политика на Енергийния съюз, обобщени са мнения на други изследователи по темата. Особено внимание е отделено на т.нар. „островни национални енергийни пазари“ в ЕС, сред които е и българският пазар на електроенергия и природен газ.

5.5. Георгиев Ат. (2015) Новите възможности за България според Стратегията за Енергиен съюз (част 2), Общество и право, брой:7, 2015, стр.90-99, ISSN 0204-85-23.

Статията е продължение на едноименната статия в точка 5.4., като в нея са обобщени ефектите от политиката за създаване на европейски Енергиен съюз върху България и останалите страни от ЕС. Разгледани са различни възможности за интегриране на стратегията за Енергиен съюз в българската енергийна политика и са дефинирани конкретни предложения за изменение на националното законодателство, регулаторната рамка и енергийната стратегия на страната.

5.6. Georgiev A. (2015) Regulatory Challenges in a Transitional Electricity Market: Evidences from Bulgaria, Сборник докторантски трудове, редактор/и:доц. Александър Николов, издателство:СУ "Св. Климент Охридски", 2015, стр.105-118, ISBN 978-954-9399-27-1.

Статията представя актуалните регулаторни предизвикателства в Европейския съюз, като акцентира върху резултатите от провежданата енергийна политика, актуалното състояние на законодателството и регулаторната рамка в Република България. Разгледани са резултатите от

работата на електроенергийния пазар и на неговите два сегмента – регулиран пазар за домакинства и малки стопански потребители и либерализиран пазар за големи стопански потребители.

Специално внимание е отделено на влиянието на дългосрочните договори за изкупуване на електроенергия от конвенционални и възобновяеми енергийни източници върху баланса на приходите и разходите в регулирания и либерализирания сегмент на пазара. Разгледани са и ефектите от настоящата степен на независимост на Комисията за енергийно и водно регулиране върху електроенергийния пазар. Дадени са конкретни препоръки за други държави, в които предстои да се внедрят или са внедрени подобни енергийни политики как да бъдат избегнати някои от грешките, допуснати при формирането на икономическите стимули в българския електроенергиен пазар.

5.7. Георгиев Ат. (2014) Регулаторни проекции на индустриалната и енергийна сигурност, Единадесета международна конференция "Сигурността в Югоизточна Европа. В търсене на интелигентни решения", ред.: Динков Д., издателство:Демакс АД, 2014, стр.408-413, ISBN: 978-954-479-043-1.

Докладът разглежда енергийните баланси на Европейския съюз и Република България с акцент върху конкурентоспособността на индустриалните потребители на енергийни ресурси. Представен е анализ на актуалните дисбаланси в енергийната политика на ЕС и Република България, които застрашават конкурентоспособността на българската индустрия, особено на предприятията с енергоинтензивно и въглеродноинтензивно производство. Представени са данни за мястото на Република България сред останалите страни-членки на ЕС по отношение на дял на енергийните ресурси в платежния баланс, въглеродна интензивност на икономиката и енергийна интензивност на индустрията.

Направени са изводи за основните предизвикателства пред индустриалните енергийни консуматори и са дадени предложения за подобряване на националните и европейските енергийни политики в посока повишаване на конкурентоспособността на индустриалните компании.

5.8. Георгиев Ат. (2014) Реформиране на мерките за подкрепа на възобновяемите енергийни източници в българския електроенергиен пазар, Енергиен форум 2014, ред.: Цанев Ц., Б. Бонев, Св. Цветкова, Д. Баев, издателство:Научно-технически съюз на енергетиците в България, 2014, стр.264-279.

Докладът представя актуалното състояние на европейските и българските политики за подкрепа развитието на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) като част от процеса по изпълнение на националните задължения съгласно Директива 2009/28/ЕС. Анализирани са икономическият ефект от избрания модел за подкрепа на ВЕИ в България чрез т.нар. „преференциални цени“ и дългосрочни договори за изкупуване на произведената от възобновяеми източници електроенергия.

Представена е алтернативна схема за подкрепа на ВЕИ от Румъния чрез т.нар. „търгуеми зелени сертификати“. Анализирани са предимствата и недостатъците на използваните в България и Румъния схеми за подкрепа на ВЕИ, представени са резултати от двата национални пазара и са дадени препоръки за подобряване на схемите за подкрепа в България, както и за уеднаквяване на политиките за подкрепа на ВЕИ в Европейския съюз.

5.9. Георгиев Ат. (2014) Независимост на българския енергиен регулатор - Държавна комисия за енергийно и водно регулиране, Годишник на СУ "Св. Климент Охридски", Стопански факултет, Том 12, ред. Чобанов Г., Ж. Владимирова, Т. Седларски, М. Видолова, С. Милева, Е. Станчева, Н. Добрев, издателство: Университетско издателство "Св. Климент Охридски", 2014, стр.93-106, ISSN 1311-8420.

Докладът представя част от дългогодишните изследвания на автора по темата „институционална независимост на енергийните регулаторни агенции“ с акцент върху резултатите от работата на енергийната регулаторна институция в България. Извършено е изследване на законодателството и нормативната уредба относно статута на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране.

Представени са предишни изследвания на други автори по темата „институционална независимост на регулаторните агенции“. Разгледан е конкретен метод за оценка на институционалната независимост, предложен от изследователя Фабрицио Гиларди. Приложена е и методология за количествена оценка на институционалната независимост на ДКЕВР според показатели, предложени в предишни изследвания по темата за други национални регулаторни институции в енергийния отрасъл.

5.10. Георгиев Ат. (2010) Нови знания и умения за персонала в публичните услуги, Човешки ресурси, брой:3, 2010, стр.19-20, ISSN 1312-319X.

В статията са представени актуалните предизвикателства пред мениджърите и служителите в инфраструктурните, енергийни и ютилити компании във връзка с динамичното развитие на тези отрасли. Специално внимание е отделено на предизвикателствата, свързани с либерализацията на енергийните пазари и новите изисквания както към историческите доставчици на енергийни и ютилити услуги, така и към служителите в тези компании.

6. Статии в научни издания без редколегия

6.1. Георгиев Ат. (2015) 10 години либерализация в електроенергетиката, Енергиен форум, брой:15-16, 2015, стр.117-119, ISSN 1313-2962.

Статията анализира процесите в периода на либерализация на електроенергийния пазар в България между 2004 и 2015 г. Съпоставени са предварителният план за либерализация на електроенергийния пазар в страната и реалната реализация. Анализирани са причините за забавянето на процесите, както и начините за ускоряване на процеса по отваряне на електроенергийния пазар в страната. В допълнение, са анализирани и регионалните аспекти на либерализацията на електроенергийния пазар в България.

6.2. Георгиев Ат. (2015) Исторически акценти от последните 50 години. Кратък исторически поглед към последните няколко десетилетия - "Златния век" на българската енергетика, Енергиен форум, брой:15-16, 2015, стр.16-19, ISSN 1313-2962.

Представени са данни за развитието на електроенергийния отрасъл в България през периода 1965-2015 г. Анализирани са събитията от периода и са представени най-значимите достижения на електроенергийния отрасъл. Обобщени са данни за изградените през посочения период електроенергийни мощности в Република България.

Представени са и трансформационните процеси, случили се в периода 1989-2015 г. и най-вече процесите, свързани с либерализацията на електроенергийния пазар. Посочени са

актуални данни за либерализирания електроенергиен пазар и са дадени прогнози за бъдещото развитие на отрасъла.

6.3. Георгиев Ат. (2014) Интеграция на ВЕИ в българския пазар, Енергиен форум, том:13-14, 2014, стр.18-20, ISSN 1313-2962.

Представена е политиката на Европейския съюз за насърчаване на производството на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) като част от климатичните политики на ЕС.

Анализирани са прогнозите за развитие на пазара на ВЕИ в периода 2008-2014 г., както и реалните резултати, постигнати в европейските икономики. Анализирани са причините за разминаването между прогнозите за развитие на ВЕИ и реално постигнатите резултати.

Предложени са възможни решения за коригиране на политиките за насърчаване на ВЕИ както в България, така и за ЕС като цяло.

6.4. Георгиев Ат. (2014) Либерализацията - 10 години по-късно, Електроенергийният пазар в България... 10 години по-късно, ред.: Делисивков К., К. Стаменов, Н. Минков, П. Найденова, К. Косоров, издателство:Сдружение Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори (БФИЕК), 2014, стр.92-95, ISSN 2367-5829.

Статията анализира процесите в периода на либерализация на електроенергийния пазар в България между 2004 и 2014 г. Съпоставени са предварителният план за либерализация на електроенергийния пазар в страната и реалната реализация. Анализирани са причините за забавянето на процесите, както и начините за ускоряване на процеса по отваряне на електроенергийния пазар в страната. В допълнение, са анализирани и регионалните аспекти на либерализацията на електроенергийния пазар в България.

Обобщени са основните предизвикателства пред българския електроенергиен отрасъл и пред потребителите на електрическа енергия в страната като резултат от либерализацията на пазарните отношения в Югоизточна Европа.

6.5. Георгиев Ат. (2013) Либерализация и регулация - в търсене на правилния баланс, Енергиен форум, том:11-12, 2013, стр.23-26, ISSN 1313-2962.

Анализирани са основните дисбаланси в европейските и националните енергийни политики, с акцент върху сблъсъка между двата законодателни пакета на ЕС от 2009 г. – Трети енергиен пакет (вкл. електроенергийната директива 2009/72/ЕС) и Пакета „Енергетика Климат“ (вкл. т.нар. ВЕИ-директива 2009/28/ЕС).

Представени са няколко групи от дестабилизиращи фактори в електроенергийния пазар: дефицити на европейското законодателство; дефицити на националните енергийни политики; административни дефицити по отношение на регулации, знания и умения; както и пазарни дисбаланси в резултат от неподходящи политики, кръстосано субсидиране и други фактори.

Предложени са конкретни мерки за подобряване на ситуацията в българския електроенергиен пазар и за премахване на съществуващите дисбаланси в националните политики, регулации, и бизнес-практики.

6.6. Георгиев Ат. (2012) Либерализация и повече регулаторна независимост през 2013 г., Енергиен форум, том:9-10, 2012, стр.7-9, ISSN 1313-2962.

В статията е анализиран напредъкът на Република България по отношение на либерализацията на електроенергийния и газовия пазар в страната като резултат от приетите през 2009 г. директиви и регламенти от Третия енергиен пакет. Представени са данни за развитието на отрасъла, за ролята на регулаторните институции и на останалите участници в пазара.

Статията включва прогнози за развитието на електроенергийния и газовия пазар в България, както и конкретни предложения за подобряване на националната енергийна политика, за да се избегне забавяне на трансформационните процеси.

6.7. Георгиев Ат. (2012) Енергийният пазар през призмата на законодателството, Енергиен форум, том:7-8, 2012, стр.8-12, ISSN 1313-2962.

В статията са представени актуалните законови промени в енергийния отрасъл на Република България от 2011 г. Анализирани са социално-икономическите въздействия от приемането на Енергийната стратегия на Република България, Стратегията за управление на отработило ядрено гориво и радиоактивни отпадъци до 2030 г., приетия през 2011 г. нов Закон за енергията от възобновяеми източници (заменил Закона за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогорива), промените в секторния Закон за енергетиката и промени в други нормативни актове.

Анализирани са ефектите от законовите промени върху енергийния отрасъл и са представени бъдещите необходими законодателни промени за по-пълно съответствие между българската нормативна среда и изискванията на европейските директиви и регламенти.